

Prædiken 1. søndag efter påske 2025. Steffen Ringgaard Andresen

1. søndag efter påske 1.tr. '25 – kl. 17.
432,403,248,349,230,236 vs.5-6,234

Tro, tvivl og Kristi legeme

Vi kalder ham tvivleren. Eller den vantro.

Og sådan har Thorvaldsen også fikseret ham her i kirken.

Thomas støtter hovedet i sin ene hånd og bærer en vinkel over den anden skulder.

Vinklen, der skal sikre et ordentligt byggeri, fortæller om en Thomas, der kun tør tro på det der kan ses. Som kan måles, vejes, bevises.

Thorvaldsen har fikseret tvivlens statur.

Thomas er også noget andet.

Han er vel den, der bedst kunne træde ned af soklen og komme os i møde og invitere os med indenfor i discipelflokken.

Vi, der kun kan gøre os forestillinger om, hvordan han så ud, hvordan hans stemme lød, og sådan. Og som kun har ord for opstandelsen. Altså opstandelsen på anden hånd.

Ligesom Thomas, der ikke var med første gang Jesus gik gennem disciplenes låste dør, og som kun havde de andres ord for det.

Det er en underlig historie.

Da de endelig så ham, så hans fysiske materielle krop, sagde han: *Min Herre og min Gud!*

Og Jesus svarer besynderligt nok: *Du tror, fordi du ser mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.*

Det kunne selvfølgelig godt lyde, som om Jesus efterlyser en blind tro. En stærk og sikker tro, der ikke lader sig anfægte af noget som helst.

Jeg ved godt, at man har hørt ham sådan. Vi ved også, hvad blind tro kan føre med sig. Ofte mere skidt end godt. I hvert fald for dem, der netop har måttet finde sig i, at fanatikere ikke lader sig anfægte af noget – eller nogen.

Det ville også lige den Jesus, vi i øvrigt kender fra evangelierne, dårligt.

Men hvad nu, hvis Jesus siger, at Thomas hellere skulle rette sit blik et andet sted hen?

Det vender jeg tilbage til.

-o-

Først: Tro kan være så meget. Og det ser vi måske lettest ved at udnævne troens modsætning.

Der er en tro, hvis modsætning er mistillid.

Så taler vi om tro som vores umiddelbare tillid. Tillid til tilværelsen. Verden. Vores medmennesker. Livet.

Man kan måske nok være for naivt godtroende, tænker vi, men vi har på den anden side ondt af erfaringsbelastede mennesker, der ikke tør tro på noget eller nogen mere.

Der er en tro, hvis modsætning er at være utro.

Så taler vi om tro som troskab. Vi svigter helst ikke det, vi er blevet betroet. En ansat kan sjofle sit arbejde. En lærer kan svigte sine elever. Forældre deres børn. Venner kan forråde deres venner og fornægte deres venskaber. Den slags utroskab kan gøre os indignerede.

Der er en tro, hvis modsætning er tvivl.

Så taler vi om at tro på noget bestemt. At det er til eller rigtigt.

Tro og tvivl er i den forstand ligesom følelser. Dem bestemmer man ikke selv over.

De kommer bare. Og bekæmper man dem, vokser de bare.

Mon ikke alle kender til tvivl.

Måske er vi derfor utilpasse i selskab med mennesker, der siger, de ikke tvivler, som har en blind tro.

Mennesker med tvivlens nådegave er derimod godt selskab.

Der er den tro, hvis modsætning er fortvivlelse. Både sådan i kierkegaardsk forstand, hvor mennesket er ude af trit med sig selv og sin Gud og ikke lever i en syntese mellem tid og evighed. Men splittet.

Men også i ligefrem forstand fortvivlet. Kastet ned på mørkets bund. Det der ikke-sted, hvor det ikke er til at holde at være.

Det hele var nok på færde i discipelflikken, da Jesus gik ind til dem bag lukkede døre.

Bliver kampen med den tro og mistillid, utro, tvivl og fortvivlelse os for uoverkommelig, kan vi måske begynde et andet sted end at mobilisere blind tro.

Jesus begynder et andet sted hver gang han viser sig for disciplene efter påskemorgen.

Jeg bruger lige en beretning som løftestang her.

Jeg ved godt, at den franske præst Abbé Pierre har fået et plettet eftermæle, men det behøver ikke at smitte af på den her historie. Han er kendt for klunserbevægelsen Emmaus og sit sociale arbejde blandt hjemløse i Paris. Han blev en aften kaldt ud til et hotel i Paris, hvor en person havde forsøgt selvmord.

George, hed han, var netop blevet løsladt efter at have siddet 20 års fængsel for mord.

Der var ingen, der ville have med ham at gøre. Og 20 års afsoning havde ikke fået ham til at forsone sig med sig selv. Han fandt ingen fred.

I stedet for at sige: *Du er ulykkelig, nu skal jeg hjælpe dig*, sagde Pierre: *Du er frygtelig ulykkelig, og jeg har intet at give dig. Daglig får jeg henvendelser fra folk, der har brug for hjælp. Jeg er så træt og kan slet ikke overkomme at tage mig af det alt sammen. Men du, som jo ønsker at dø, er ikke bundet af nogen ting, så kunne du ikke tænke dig at give mig en håndsrekning for at hjælpe de andre?*

Efter mange års samarbejde sagde George på sit dødsleje til Pierre: *Uanset hvad du dengang havde givet mig, ville jeg igen have forsøgt at begå selvmord, for det, som jeg savnede, var ikke blot noget at leve af, men noget at leve for.*

Jeg fik betroet opgave. Så kom freden hen ad vejen.

Jeg fik betroet en opgave, så kom freden hen ad vejen.

Måske kunne vi også sige: Jeg fik *betroet* en opgave, så kom troen hen ad vejen.

Fred være med jer, sagde Jesus hver gang. Og så betroede han dem en opgave. Her at gå ud i verden med budskabet om syndernes forladelse. Om tilgivelse. Om at alt ødelagt og dødt kan blive genrejst og levende.

Det gjorde de. Og budskabet bredte sig som ringe i vandet. Og her sidder vi. Og synger trosbekendelsen, spiser med Vorherre selv ved alterbordet og tager afsked med vores døde med ordene *Af jord er du kommet, til jord skal du blive, af jorden skal du igen opstå.*

Troede de hele vejen igennem? Nej. Men de sagde det. De gjorde det. Gik altså.

Tror vi på det hele vejen igennem? Nej. Men vi siger det. Her ved gudstjenesten.

Vil I se Kristi legeme? Spørger Paulus. Og jo, han er til stede i nadveren. I gudstjenesten. Det kunne jeg holde en prædiken om. At holde gudstjeneste – lige meget hvad.

Som vi sang det:

*Da kommer du igen til os
hver lukket dør, hver tvivl til trods
med ord, vi kan fornemme.
Bag det, som vore øjne ser:
Lidt vin, lidt brød – og intet mer!
der hører vi din stemme*

Men vore øje ser også noget andet. Vil I se Kristi legeme? Spørger Paulus. Og så peger han på os. Mennesker af kød og blod. Vi ér Kristi legeme. Når et lem lider, lider alle. Når et glæder sig, glæder alle sig. Kristi legeme i verden består af mennesker, der lider sammen. Glæder sig sammen. Lever sammen. Hvor der er brug for hver eneste af os.

Og legemet opstår og bliver virkeligt hver gang vi tager den betroede opgave på os. Tilgivelsen, for eksempel. Når vi tilgiver hinanden, som Gud tilgiver os. Så mærker vi Kristi legeme.

Begynder vi med opgaven, altså at være tro som troskab, kan det være, at troen, altså som overbevisning, kommer hen ad vejen. En gang imellem. Glimtvis.

Og imens står Thomas fikseret her. I tvivlens statur. Som en del flokken.

Mens Kristi legeme vokser og breder sig i verden.

Hans skepsis hører med. Den er slet ikke hverken farlig eller uvelkommen.

Den er ikke gudløs.

Gudløshed bor nemlig ikke for alvor i tanken, i tvivlen, i fortvivlelsen.

Den bor der, hvor vi ikke vil være lemmer på samme legeme, der lider med hinanden og har omsorg med hinanden.

Amen.

Gud, tak fordi du lader din korsfæstede og opstandne søn komme til os, når vi mødes i hans navn.

Vis os i hans skikkelse det sande menneske.

Giv os mod til at se i øjnene, at det at leve sandt kræver tro,

fordi livet i Jesu navn er et sårbart og dødende liv i selvhengivelse og i det fællesskab, som kun kan bestå, når vi vover at tilgive hinanden.

Tak at du tilgiver os, når vi svingter.

Vi beder for din kirke.

Lad den gøre det levende billede af Jesus gældende iblandt os.

Vi beder for Kong Frederik, Dronning Mary, Kronprins Christian, Dronning Margrethe og hele det kongelige hus.

Vi beder for regering og folketing og al øvrighed.

Hjælp dem og os alle til ikke at bekrige hinanden med krav om egne værdier, men til at skabe en fælles verden.

Vi beder for alle ramt af krig og vold og for dem, der med sig selv som indsats arbejder for heling ude i verdens brændpunkter.

Vi beder for alle, der har mistet nogen, der var livet for dem.

Vær du selv vores og alle vore dødes lys, fred og velsignelse.